

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhân** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kezban KONUKÇU
İstanbul Milletvekili

Türkiye'de uygulanmakta olan neoliberal ve enflasyonist politikalar sonucu ücretli çalışan emekçiler hızla alt gelir düzeyinde eşitlenirken, patronların sendika karşıtı uygulamalarını hayata geçirmelerine imkan sağlayan 22 yıllık AKP iktidarı döneminde bir çok işyerinde sendikalaşan, sendikalaşma sürecinde olan, sendikal yetki alan, işçi sağlığı iş güvenliği başta olmak üzere insana yakışır çalışma koşulları talebi ile hak arayan işçilerin keyfi işten çıkarılmaları sıradan uygulamalar haline getirilmiştir.

Nitekim; anayasal bir hak olan sendikalaşma hakkının yaratılan fiili durumlarla ortadan kaldırılmasının bir örneği de; Bilecik Organize Sanayi Bölgesi'nde 300 bin metrekare alanda porselen üretimi yapan Porland Fabrikası'nda yaşanmaktadır. Bilecik ilinde kötü çalışma koşulları, hak gaspları ve sendika düşmanlığı tutumu ile bilinen yaklaşık 1000 işçinin çalıştığı fabrikada aldıkları düşük ücretlerle geçinemeyen işçiler, ağır ve kötü çalışma koşulları, zorla mesaiye bırakılma, promosyonlarına el konma, baskı ve mobbinge karşı DİSK'e bağlı Türkiye Porselen, Çimento, Cam, Tuğla ve Toprak Sanayi İşçileri Sendikası'nda (Cam Keramik-İş) örgütlenmeye başlamışlardır. "Sendikalaşmaktan başka yol yok" diyen işçiler; fabrikada hiçbir şekilde işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin alınmadığını, iş kazası yaşadıklarında ise işveren vekilinin hastaneye kendileri ile giderek iş kazası raporu tutturmamaları için başlarında beklediğini, meslek hastalığına davetiye çıkaran ve kendileri için temin edilen maskelerin korumadığı toz içinde çalıştıklarını ve bu tozun ciğerlerini mahvettiğini, maskelerin ulu orta bir şekilde durduğunu ve kişiye özel olmayıp bir maskenin bir çok işçi tarafından kullanıldığını, maske talep ettiklerinde ise patronun maskelerin dövizle alındığını dövizin de her geçen gün

artması nedeniyle kendilerine durmadan maske alamayacaklarını bildirdiğini, kendilerine gözlük dağıtılmadığını, sendikalaşma faaliyeti başladığında patronun sendikaya üye olmamaları için “motivasyon uzmanı” adı altında bazı kişilerin sendikayla ilişki kurmamaları için kendilerine psikolojik baskı kurduğunu, sendikalaşma mücadelesinde bazı öncü işçilerin işten atıldığını, zorla mesaiye kalmalarının dayatıldığını, kalmadıkları takdirde her türlü baskı ve zorlama ile karşılaştıklarını, banka promosyonlarının fabrika patronunca verilmediğini, fabrikadan emekli olmuş ancak geçinemedikleri için tekrar fabrikada çalışmak zorunda kalan emekli işçilerin dövizle borçlandırılıp evrak imzalatıldığı ve imzalatılan evrakı da hiçbir şekilde geri vermediklerini, kıdem tazminatını bankaya yatırtıp işten ayrıldıkları takdirde tazminatını çekip kendilerine geri ödenmesinin söylendiğini, süre baskısı ile karşı karşıya kaldıklarını, sırf sendikal örgütlülüğü engellemek için “gönüllü çıkış” adı altında işten atmaların yaşandığını, sendika üyesi işçilere görev yeri değişikliği dayatıldığını kabul etmeyenlerin ise işten atıldıklarını ifade etmişlerdir.

Öte yandan DİSK Cam Keramik-İş Bilecik Temsilciliği de; işverenin sendika kırılcılığı yapmak için son günlerde işçilere baskı yapıp, ikale sözleşmeleri imzalatıp, ihbar önellerine uymaksızın ve kıdem tazminat ödemelerini uzun süreli vadelere bölerek ödeme yolunu seçtiğini, bu ikale sözleşmesini tazminatını alıp kurtulmak isteyen işçi arkadaşların imzaladığını ancak imza atmayanların ise her hafta birer ikişer işten çıkartılarak ‘Sendika bitti, temizledik’ diyebilmek için ortam yarattıklarını, işten çıkış mülakatında, kapalı kapılar ardında iletişim ve haberleşme hakkı gasp edilerek işçilerin işten çıkış evraklarını imza atmaya zorladıklarını ve yüz kızartıcı suç işlemişler gibi vardiya arkadaşlarıyla vedalaşmadan güvenlik eşliğinde kapı önüne koyulduklarını belirtmişlerdir.

Anayasal hakka uyulması kurumların/kişilerin inisiyatifinde değildir. Sendika üyesi olmak Anayasanın 51. maddesine göre her çalışanın hakkıdır ve patronlar bu hakka uymakla mükelleftir. Başta Anayasa, kanun ve ILO Sözleşmeleri olmak üzere uluslararası sözleşmeler ile belirtilen ve koruma altına alınan; sendikal hakların kullanılmasının engellenmesi, sendikal nedenlerle işçi veya işverenlerin ayrımcılığa maruz kalmaları, iş sözleşmesinin sendika üyeliği nedeniyle feshedilmesi gibi durumlar Türk Ceza Hukuku’nun koruması altına alınmıştır. Dolayısıyla, patronların örgütlenmeye yönelik keyfi tutumları çalışma hakkına, örgütlenme özgürlüğüne, imza atılan uluslararası sözleşmelere aykırı olup TCK’nın 118. ve 119. maddelerinde düzenlenen sendikal hakların kullanılmasının engellenmesi suçunu oluşturmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Bilecik Organize Sanayi Bölgesinde bulunan Porland Fabrikasında DİSK'e bağlı Türkiye Porselen, Çimento, Cam, Tuğla ve Toprak Sanayi İşçileri Sendikası'na (Cam Keramik-İş) üye işçilerin sendikalaşmalarının engellenmeye çalışıldığı ve sendika öncülerinin işten atıldığı, sendika üyesi işçilerin görev yerlerinin değiştirildiği, kabul etmeyenlerin ise işten çıkarıldıkları Bakanlığınızca bilinmekte midir? Bilinmekte ise TCK'nın 118. ve 119. maddelerinde düzenlenen sendikal hakların kullanılmasının engellenmesi suçunu işleyen işverene bu hukuksuz eylemi nedeniyle herhangi bir idari ve cezai işlem yapılmış mıdır?
- 2- Bilecik ilinde hak gaspları ve sendika düşmanlığı ile nam salmış olan ve ucuz emek gücü üzerinden kârına kâr katan Porland Fabrikası patronunun, işten çıkış mülakatında, kapalı kapılar ardında iletişim ve haberleşme hakkını gasp ederek işçileri işten çıkış evraklarına imza atmaya zorladığı ve yüz kızartıcı suç işlemişler gibi vardiya arkadaşlarıyla vedalaşmadan güvenlik eşliğinde kapı önüne koyuldukları Bakanlığınız bilgisi dahilinde midir?
- 3- Bilecik Organize Sanayi Bölgesinde bulunan Porland Fabrikasında işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin maliyet unsuru olarak görülmesi ile alınmadığı, işçilere yönelik uygulanan kötü çalışma koşulları, mobbing, meslek hastalıklarına yol açan ekipman yokluğu, patron tarafından promosyonlara el konulduğu Bakanlığınız bilgisi dahilinde midir?
- 4- Bilecik Organize Sanayi Bölgesinde bulunan Porland Fabrikasınca meydana gelen iş kazası/iş cinayeti ve meslek hastalığı nedeniyle Bakanlığınıza son 5 yıl içerisinde yapılan bildirim sayısı kaçtır?
- 5- Bakanlığınızca birçok işçi hakkı ihlallerinin yaşandığı Porland Fabrikası'nın müfettiş denetimi en son hangi tarihte yapılmıştır? Bu denetimlerde işyerine yönelik raporlanan ihlaller neler olmuştur ve işverene ne tür yaptırımlar uygulanmıştır?
- 6- Anayasal haklarını kullanarak sendikalı olan, haksız ve keyfi biçimde işten çıkarılan işçilerin mağduriyetlerinin giderilmesi ve haklarının iadesi için Bakanlığınızca herhangi bir girişimde bulunulacak mıdır?
- 7- Son 5 yıl içerisinde sendikalı oldukları gerekçesiyle işçileri işten atan işyeri sayısı kaçtır? Bunların kaç hakkında işlem başlatılmıştır?
- 8- Sayısız sendikalaşmanın engellendiğinin kanıtlandığı dava sonucu olmasına rağmen sendikalaşmayı engellemeyi yasaklayan yasa ve yaptırımlar işverenlere yönelik olarak neden uygulanmamaktadır?